

שיטים שמונים

בית השיטה בנתה אותי

שיחה עם לידיה סיפלוביץ'

רק 18 שנים חיה לידיה סיפלוביץ' בתוכנו - אישה תוססת, חייכנית ונדיבה, מוקפת אינספור חברות וידידים, מאומצים ואורחים הסמוכים אל ביתה ושולחנה. בני כל הגילים - ילדי גן, חיילים, צעירים ובוגרים, זקני בית הפז וקשישים מבית-שאן - וכל אחד מאלה בטוח, שלידיה היא בעיקר שלו...

פעם שאל אותי חבר: מה את חושבת, שכולם מחייכים אליך כי את כל-כך יפה? מחייכים אליך כי את אשת הרופא... אבל אני כבר מזמן לא 'אשת הרופא', ואנשים עדיין מחייכים אלי. יש כאן פשוט הרבה אנשים טובים, רגישים, המבקשים לחייך ולקבל בחזרה חיוך, ואפילו חיבוק. מאז שהגעתי הנה, גיליתי שיש כאן צימאון לפגוש עיניים. אנשים צמאים לאהבה, ויודעים להעניק אהבה. זה אופייני לבית-השיטה, לא ראיתי את זה במקומות אחרים...

**עם האופי הפתוח והמקבל שלך, זה בטח היה קורה לך גם בעפולה
ובבאר-שבע.**

אני לא חושבת. המקום הזה פשוט התאים לי. כאן למדתי על שייכות, על נתינה, על התגייסות, דברים שכנראה התאימו לי. במבט לאחור, אני מברכת על שהגעתי דווקא לכאן: שני ילדיי, שגדלו כאן, מרגישים גם הם גאוות יחידה, תחושת השתייכות למקום, למסורות שלו. הם זכו כאן במטען של ערכים, דרך ארץ, היסטוריה - שאולי אנחנו לבד, כמשפחה, לא היינו יכולים להעניק להם.

וגם אני, בכל יום שעובר אני מרגישה: יש לי מקום. זה המקום שלי. אמנם עברו רק 18 שנה מאז שבאתי, אבל אני מרגישה שהקיבוץ בנה אותי - וגם אני בניתי חלק מן המקום, כפי שהוא היום. מאז ומתמיד הייתה לי כאן הרגשה שכולם מחכים לי: להתחבק, לשתף, לבכות ולצחוק, לתרוך, לקשט, לרקוד... אני פשוט נותנת את עצמי. יש סוג של קודים חברתיים, מעין "עשה ואל תעשה", שספגתי כאן וסיגלתי לעצמי: על חברות, על נאמנות, על נתינה ותרבות. בית-השיטה היא עבורי אוסף של דמויות משמעותיות, מכל אחד לקחתי מה שהתאים לי.

ובכל-זאת, את כל השנים "תושבת", לא חברה...

גם כשהייתי "אשת הרופא" השתדלתי תמיד לטשטש את המעמד שלי ואת העובדה שאני לא חברה, ניסיתי למלא את כל התורנויות והגיוססים: לזיטייה, לגיהוץ לחיילים בשבתות, לשמירה בשער. ועם השנים החברות הפורמאלית הפכה כבר ללא רלוונטית: אני לידיה, ושייכת לבית-השיטה. אני מיוודת כאן עם כל פיתולי הטופוגרפיה, שמה לב לשינויים: כאן בונים, שם נוטעים עץ חדש. הפרצופים מוכרים, תמיד אפשר לפתוח בשיח על השביל. כאשר נסגר חדר-האוכל נוצר לי "חור" – זאת הייתה, עבורי, פינה מלאת צבעונית שנעלמה. חבל לי שהאינטנסיביות של חיי החברה פחתה. המפגשים הפכו היום אישיים ומשפחתיים יותר, ומי שאין לו חברים, אולי הוא די בודד. זה דורש מהפרט יותר עמידות, כוח ויוזמה. אני שמחה על "ההרחבה" שצומחת, על החינוך הטוב שעדיין קיים, על הטקסים המקומיים שנשמרים. שנשמר גרעין של מפגש, של התחברות. כשיש צרה - כולנו שם. אני מאחלת להתגייס תמיד גם לשמחות...

גם היום, כשילדיי פרשו כנפיים, יש לי עוגן: כל דבר שמתקיים בבית-השיטה, מחזוריות השנה, החגים - מלפף אותי, מעגן אותי, נותן לי תחושה של בית. יש בי ודאות שזה מקום שבו - לא משנה באיזו שעה ואצל מי - תמיד אוכל לדפוק בדלת ולהיענות. אני לא לבד. הייתי רוצה שכאשר ימלאו 20 שנה להיותי כאן - יזמינו אותי להדליק משואה על הדשא ביום העצמאות, בתור ה"תושבת" הכי ותיקה בקיבוץ...

הקשיבה : דורית

חשיבה הכרתית

עבד אתה! כל היום מ ה ומכה במעדר, באופן חד-גוני וחסר טעם. ללא הרגשת יצירה. גם המרץ המפ... ה בתוכך, אינו נספג. זרוק את המעדר, זק ף קומתך, ושאף רוח! – מה, לא באמת עבד-עבדים אתה! תעיז?

היפוך החשיבה : ל הייתי ברגע זה עוזב את המעדר, הייתי משעבד עצמי למאווי הרגע, לחולשה. אז, עמדתי והתאמצתי. העבודה בשבילי היא הסימן הברור ביותר לגבורתי, ליכולתי להחזיק את עצמי בקו הרצון ההכרתי. זה החופש הגדול ביותר. כי חופש - אין פירושו הפקר של מאוויים, אלא חוק שהאדם נותן לעצמו.

ש.

לשנות את פני החברה הישראלית

שיחה עם נורית חן

אחרי השחרור הגרעינים לא התפזרו, ובנו את הקיבוץ העירוני בו אני נמצאת. במקביל, התיישבה קבוצה נוספת בקיבוץ נערן בבקעה. הקיבוץ השלישי בהרצלייה בשלביו הראשונים.

- מה הניע אותך לעבודה החינוכית?

"קשה לי להגדיר. בבית-השיטה עבדתי ברפת, במסגרת 'יום עבודה' בענפים. אחרי סיום הלימודים אני מוצאת עצמי מתמידה בעבודה החינוכית, ומוצאת בה טעם וערך גם אחרי השחרור מצה"ל.

- ספרי קצת על הקיבוץ שלך.

"הקיבוץ שלי מורכב מגרעיני נח"ל שהשתחררו והם בגיל 20-35. בקבוצת מגדל-העמק יש 80 חברים ו-15 ילדים. בקבוצת נצרת-עילית נולדה ממש עכשיו תינוקת ראשונה! יש פעוטון בו מתחנכים לא רק ילדי הקיבוץ. ילדי הגן שלנו מתחנכים בגנים העירוניים. אנו גרים בדירות שכורות, בשתי הערים, ומהווים קיבוץ אחד. משתדלים שהדירות תהיינה קרובות זו לזו, כדי להקל על התוכניות החברתיות המשותפות. עדיין לא נמצאו עבורנו מבני ציבור והדבר נמצא בטיפול. בינתיים הפעולות, ימי לימוד (כל שבועיים), השיחות המשותפות על בעיות היום-יום, הבישול למי שמעוניין לאכול ביחד - כל אלה מתקיימים באחת הדירות הגדולות. את החגים הגדולים, כמו סוכות, פסח שני, וחג המשק אנו חוגגים ביחד, במבנים של קיבוצי האזור, בעיקר באלה של הזרם השיתופי.

לא בקלות השגתי את הסכמתה של נורית חן להתראיין, "אני אוהבת לשוחח, אבל לא לראות את הדברים פתוחים לכל. אבל הפעם אני חורגת ממנהגי", אומרת נורית. ואני מודה לך על 'החריגה'. פגישתי הראשונה עם נורית הייתה לפני 8 שנים, כאשר נורית הגישה עבודה על סיפורו של קיבוץ 'בית הערבה'. אני התרשמתי מאוד מבחירתה, מהעניין הרב שמצאה בנושא, ומהצלחתה להעביר את הנושא במועדון יום ב'. חשבתי לעצמי: עבודה זו מצביעה על האישיות של הכותבת, על כיווני ההתעניינות, ואולי גם על עשייה אפשרית של נערה זו בעתיד... חזרתי והתעניינתי במסלולים שהלכה בהם עם סיום בית-הספר, ושמחתי שלקראת חג ה-80 הייתה לי הזדמנות לרשום דברים מפיה.

- מה היו מעשייך עם סיום ביה"ס? "עשיתי 'שנת שירות' בפנימיית נהלל, במסגרת 'קבוצות הבחירה', שהן, למעשה, גלגולה של חטיבת בני התק"ם. בתקופה היא החטיבה שינתה את פניה, וויתרה על כניסה אוטומטית של כל בני התק"ם לשנת י"ג. במקום זה הוקמו "קבוצות הבחירה" שהוקמו על רצון אישי המחייב לעשייה. במשך הזמן 'קבוצות הבחירה' התאחדו עם 'המחנות העולים' והיום הם פועלים בערים שונות בארץ. אני חברה בקיבוץ עירוני במגדל-העמק ונצרת-עילית. אחרי 'שנת שירות' התגייסתי לגרעין נח"ל, יחד עם כל 'קבוצות הבחירה', ועבדתי בעבודה חינוכית, לפי תנאי הצבא.

מגימנסייית הרצלייה ועד להתיישבות בעמק. (נדמה לי שהחניכים העירוניים מכירים טוב יותר את השלבים הראשונים של תולדות ביה"ש מאשר ילדי המקום...). אנו מלווים את החניכים בכל המסלול (כולל לימודים בסמינרים ובפעולות) עד אחרי השחרור מהצבא. אני עצמי עובדת במועדון נוער בנצרת-עילית, ומדריכה גרעיני נח"ל בזמן שירותם הצבאי.

- איך את מרגישה בנצרת-עילית?

"אני ערה לנעשה בעיר, ואוהבת את המקום. אנו לוקחים חלק בחג העצמאות ובאירועי תרבות של העירייה. נצרת-עילית היא עיר מעורבת, ערביים ויהודים. בפעילות החינוכית אנו פונים לכל המגזרים. את רוב האוכלוסייה מהווים העולים מרוסיה.

- ציפור לחשה לי שבקיץ ארגנת קייטנה לילדי דרפר?

"כן, אספנו בתחנה המרכזית בתל-אביב ילדים מסודן ומארתריאה. הם היו כמה חודשים בנערן לצורך לימוד השפה, ואח"כ השתלבו בכפרי הנוער 'כדורי' ועיינות'. בקיץ, עשינו להם קייטנה בקיבוץ נערן. יש ביניהם מוסלמים ונוצרים, אבל לדת לא הייתה כל משמעות בקייטנה. הם ילדים מאופקים, ללא הורים, ולא קשה לשמח אותם.

- יש בפיך ברכה לביה"ש בת ה-80?

"שביה"ש לא תשכח את שורשיה החברתיים המשותפים, שתצמיח מעשים משותפים חדשים, שתנועת "המחנות העולים" בקיבוץ, תהייה מורגשת בחינוך הקיבוצי, שנה טובה!" ואף אני אומרת שנה טובה ומפרגנת בשם רבים מאיתנו. אני מאחלת לכם הצלחה ומאמינה בכם! נורית, את ממשיכה את דרכה של "קבוצת החוגים"!
ראיינה: שורי

רוב החברים עובדים בעבודה חינוכית, כשהיעד המרכזי של התנועה הוא שינוי פני החברה בישראל. כל החברים מוסרים את משכורותיהם לקופה המשותפת, והתקציבים לפעילויות השונות, נקבעים על-פי ההכנסות. החברים לא נדרשים להכניס לקופה כספים שלא מהעבודה, כאלה שנתקבלו מהצבא, מקרובי משפחה ועוד. יש תביעה עצמית להסתפק במועט. מבחינה ארגונית הקיבוץ בנוי קבוצות-קבוצות שהקשרים ביניהן נוצרו במשך השירות בנח"ל ובתנועה. כל קבוצה מקבלת תקציב מהקופה המשותפת, ומחליטה על הוצאותיה לפי שיקוליה. הקבוצה מחליטה על גודל התקציב האישי, על הפעילות המשותפת לימי הלימוד שלה, להוצאות התרבות, לבילוי החברתי, טיול ועוד. אין מקציבים ימי עבודה לבישול, הוא נעשה על-חשבון הזמן הפנוי (ביחד, או לחוד). כנ"ל לגבי הכביסה. לגזבר ולמנהל החשבונות מוקציבים ימי עבודה. משתדלים לא להיכנס לחיי הפרט. לכל אחד יש חדר פרטי משלו. האדם מחליט איפה הוא יעבוד, אבל יש הפנמה והקפדה על מוסר עבודה גבוה. עובדים לפחות 10 שעות ביום.

- האם המסרים נקבעים במשותף?

"אנו מקדישים זמן רב ללימוד, לחקר הבעיות שאנו דנים עם החניכים. אנחנו עובדים בשתי מסגרות: א. מרכזים חינוכיים לילדים ונוער בערים בהן אנו חיים. ב. עבודה בתנועת "מחנות העולים" עם הדגשים מיוחדים של התנועה. ילדי קיבוצי התק"ם מודרכים ע"י "המחנות העולים", ושניים מהם עובדים בבית-השיטה בכיתות ז'-ב. אנו פונים לחניכים להצטרף, להכיר את תולדות וערכי "קבוצת החוגים-המחנות העולים",

במקום לבכות, אני בוחרת לעשות!

שיחה עם נירה עופר

אישה לבד, עם שישה ילדים ועשרה נכדים), התחלתי לחפש דרכים להשלים את הכנסתי. כשהיה עוד אפשר, עבדתי לאחר יום העבודה בזיתיה, אח"כ עבדתי בתגמיר והשלמתי ב"פזית", ובשנים האחרונות אני עובדת בעזרה לקשישות הנמצאות בביתן. העבודה מחולקת על פי צרכיהן לאורך היום מהבוקר ועד לכתן לישון. בנוסף לכך אני עובדת בהתנדבות ב"בית הפז" ומבקרת אנשים בודדים... עצמאות כלכלית פירושה עבורי לדעת מה אני יכולה להרשות לעצמי ומה לא, למדתי לחיות על-פי סדרי העדיפויות שלי, לדוגמה, לא אוותר על לימודים ב"דורות בגלבע", וודאי שאקפיד לבקר את ילדי ונכדיי שחיים מחוץ לקיבוץ... אבל מעציב אותי מה שקרה לבית-השיטה. הלכו לשינויים כדי שאפשר יהיה להתנהל בצורה מכובדת, אבל מצבו של מי שהיה קרוב ליציאה לפנסיה הוחמר, וכך קרה גם לי. אני רואה את הפערים הגדולים שנוצרו כאן, בין בעלי הרכב לביני (שצריכה מדי ערב להבטיח לי את אחד מ-4 הרכבים שנותרו לכלל, על-מנת להגיע לסחנה), אני מסתכלת על הפערים בנושא הבתים, אלה שיכולים לבנות ולשפץ בגדול, ואני בקושי מצליחה לתחזק את השוטף... זו בעיה אמיתית. יותר מכל, מציקה לי התחושה שאנשים נעשו זרים זה לזה. לא מתראים, לא משקיעים בצד החברתי. איך זה יכול להיות שבתוך כל תהליך השינוי לא חשבו מה יקרה לחברה,

מדי יום משכימה נירה קום, אוספת איתה עוד שתי בנות-חמד ובשעה 6 בדיוק היא כבר שוחה במימי הסחנה הצלולים. "זו התשובה שלי, היא אומרת, לייאוש ולהסתגרות. לפתוח כך את היום, זה להיפתח לעולם, לאנשים, להגיד תודה לציוץ הציפורים למים הקרירים... תא מיני לי שהבן אדם לא צריך הרבה יותר מזה". אנחנו יושבות בביתה הצנוע שבוע לאחר

חציל ופילה

שמי חציל, ושמי פילה,
רעים טובים אנחנו,
שרנו להציל,
את המטבח הצלחנו!

מה איכפת, לא איכפת,
כל ט ב יש במטבח,
ואנחנו בשמחה,
זורקים ה ול לפח...

חתונת פזית בתה המאומצת. על השולחן פרחי ציניות רעננים שהביאו לה חברותיה לעבודה, על השיש עוגת גבינה שמחכה בסבלנות להכנסתה לתנור האפייה לכבוד בואו של בנה ברק מחו"ל. "אין לי רגע אחד משעמם היא אומרת, כי ברגע שהבנתי שמשוהו הולך להשתנות בבית-השיטה ואני צריכה לעמוד על שתי רגלי לבד, ואין יותר על מי להסתמך, (ואני

שהחבר יישאר בודד ויצטרך להיאבק כדי לשרוד, ללא כל תמיכה?
 הייתי רוצה לראות את בית-השיטה נפתחת יותר לאנשים הבודדים משקיעה ברעיונות להפגיש אותם, למשל: מפגש פעם בשבוע סביב ארוחת בוקר במרח"ב.
 הייתי רוצה לראות יותר דאגה לפרט בהתייחסות לענייני בריאות וחברה. תאמיני לי, לא צריך הרבה יותר מאוזן קשבת ולב רגיש. אני שומעת על התנסויות מעניינות של "כלכלת חרוזים" (כל אחד נותן מכישוריו לשני) בישובים באזורנו, וחושבת לעצמי למה ששיטה זאת לא תפרח כאן? גם תפגיש בין האנשים, וגם תביא תועלת בכך שכל אחד בתחומו יעזור לשני.

אני מקווה שההרחבה הקהילתית תרים אותנו, יש שם אנשים צעירים איכותיים עם ילדים שמביאים איתם שמחה למקום, וזה נהדר לפגוש אותם בשבילים. למרות כל מה שאמרתי לך, אני מרגישה מאושרת בזכות הרצון שלי להכיר אנשים, לשוחח, לפתוח את עצמי לעולם, וכמובן, בזכות ילדי ונכדי שהם הסיבה הטובה ביותר להיות שמחה בחלקי כל יום מחדש...

שוחחה: יהודית פלד

*

זו הזדמנות להתנצל בפני נירה על הטעות שנפלה ביומן הקודם בברכת המזל טוב לפזית ואיתן. לנירה שגידלה את פזית מגיל צעיר מאוד, והייתה לה כאם ואחות, שלוחה ברכה חמה ומיוחדת.

מערכת "שיטים"

פאניקה

מן הדין הוא שבבית-הילדים תעבודנה חברות יותר מבוגרות, בעלות ניסיון, עברי ת בשפה ובתרבות, מערות בחברה, אולי גם אימהות.

הקשיים שהיו בשבועות האחרונים, מקורם בחוסר אמון כלפי המטפלות. במקומות אחרים קרו מחלות ואסונות, וזה גרם לפאניקה רבה. בעקבותיה - התרגשות, והאשמות כבדות. הדבר הגיע לפסגתו ביום השביתה הידועה.

טיפוח הגזע

לא טוב שבבית-הילדים תעבודנה חברות גרמניות בלבד, או ארץ-ישראליות בלבד. שני הטיפוסים האלה צריכים להשלים אחד את השני. בזמן האחרון מורגשת נטייה מסוכנת לבידוד בית-הילדים מיהגרמניות. בתופעה זו עלינו להילחם!

מה עם הרועה והניגון?

כתבה : אדווה עופר מרגליות

- את שואלת מה מקומה של בית-השיטה בעולמי? ובכן, בחרתי אמש לרשום, במקום לישון: בית-השיטה, בעיניי, היא סוג של הזדמנות שהיטיבה להחמיץ את כל ההזדמנויות, ובשפת "קיבוץ מקום", אולי - מקום שלא הצליח לפנות בו מקום לאנשים צעירים ומוכשרים, שהיו יכולים ליצור כאן משמעויות חדשות לרוב. מעניין, שאפילו הפיתוח הפיזי של בית-השיטה, זנח את המקום בו התהוו הדברים, לטובת מקומות מסביב - מחוץ למקום שאליו התכוונו הדוברים ב"קיבוץ מקום". ראי, כמה בנים מצליחים ומוצלחים קמו לבית-השיטה, שמקומם לא ייפקד בין חברי המשק...

בזיכרון שלי, קיבלתי את החינוך האיכותי ביותר שניתן היה לחשוב עליו, ואולם בחזרה לתמונת חג החמישים: רצינות תהומית הייתה, אבל שמחה, סתם שמחה - היכן הייתה? ציני ת, אני יודעת, דווקא בכמויות...

שיבה אל המעיין

לחזר עוד פעם אל העיין,
שביל ראשית בדרך
יש מאין,
לצעוד שנית ול רק פעם,
לחש במלא הריח
והטעם...

לגמע ממעיין החל מות
המת קים,
שהולכים ונמחקים (2)
ונמוגים מִחֻקִּים,
להאזין להמיית הלב,
התר וילל התן,
ולכפוף הנחל האיתן,
שִׁכְּבֵר מִזְמַן אִינֵם אִיתֵנ

ועם זאת, בית-השיטה היא באופן הפשוט ביותר חלק מאוד דומיננטי ממי שאני, ומהכוחות שלי בחיי המקצועיים, באימהות ובזהות העצמית שלי. זכיתי לעצב את התובנות העמוקות והעוצמות שלי בבית-השיטה כואבת ומתגברת, שבורה ומייצרת שיגרה של "אף-על-פי כן" ו"למרות הכול". אני רושמת את הדברים באהבה, באכפתיות, ובניסיון של אמת להשאיר את הציניות לשיחות אחרות. מי שנמצא כמוני ב"עסק" של חינוך כל-כך הרבה זמן, מאמץ אופטימיות חסרת-תקנה, ומאמין באופן בלתי-מוסבר, שאפשר לחולל שינוי. אני עדיין מאמינה בזה...

עכשיו אולי עם הפנים לעתיד: אני מעיזה לשאול - מה עם הרועה והניגון? האם ראינו את הסוס הנהדר הזה? כמה פשוט (ועוד אפשר) להחזיר שמחה וקירבה וקשר, משהו אנושי וחם. זה לא דורש משכנתא או הלוואות מקום. אני מציעה (כמה בנאלי, לא מאמינה שהמילים האלה הוקלדו באצבעותיי על המקלדת!) לחזור אל הלב - המטפורי והפיזי, ולחמם אותו - הוא יכול להפשיר. שמת-לב שלהולכים בשבילים, ה"שלום" הפך להיות משהו שקשה לבטא אותו. אולי אפשר להתחיל ב"שלום", כמה פשוט, לא!?

פעמיים בית-השיטה

כתבה: מירב בן-גוריון כהן

עמליה היינמן היו אהובות וזכורות לטוב, אבל הנתק מההורים והעברת המרכז לפעוטון או לגן ולכיתה, היה עבורי קשה מאוד. כשהייתי כמה בלילות לבנותי הייתי בוכה. בוכה על הילדה שהייתי, שבכתה לילה-לילה בכמיהה להוריה. בוכה על הכאב בחזה כשצריך להיפרד כל ערב. היה בי כעס גדול על השיטה, והשיטה הייתה עבורי בית-השיטה.

העבודה על התסריט, יחד עם גדילתן של יובל ואביגיל, סדקה את תחושת היתמות ואווררה אצלי גם את הזיכרונות החיוביים. התחלתי לזכור את 'החופש שינה', ומשחקי ההקפות על הדשא, את שלל הפעילויות מ'חלוץ בודד' ועד מחנה התארגנות. במקום להיתקע רק בגיל הינקות והילדות, המשכתי הלאה אל גיל הנעורים שהיה גיל בו פרחתי בקיבוץ. יובל ואביגיל מחכות להגיע למתנ"ס בבית-השיטה בחגים, ואפילו היום היו אורזות וחוזרות. בית-השיטה מסמלת להן בית. חופש. קהילה. אני חווה את המפגש שלהן עם הקיבוץ ומעמתת אותו עם שלי.

היום אני רואה ומעריכה את הדברים שנצרכו בי בשנות חיי בקיבוץ. המפגש היומימי עם אנשים קרובים, 'השלום' הכול-כך פשוט כשעוברים לידך במדרכה, תבונת הכפיים, העזרה ההדדית, המרחבים הציבוריים, תחושת הרב-דוריות, השמחות והאבלת המשותפים, המסורת, מוסר העבודה, הרעיון המבריק של חדר-אוכל, מכבסה, כריכיה...

התהליך שעברתי עזר לי לחבר את שני הקיבוצים המפוצלים שהתקיימו בי. היחס התאזן. היום אני כבר מסוגלת לחצות את הדשא בחצר בלי פחד שמאיזושהי פינה יזכירו לי: "אסור לחצות את הדשא!"

היחס שלי לבית-השיטה הוא יחס מפוצל. מבחינה רגשית אלה שני קיבוצים:

האחד הוא הקיבוץ של ילדותי, והשני הוא הקיבוץ שחזרתי אליו אחרי הצבא. כשעזבנו לפני 9 שנים היה לי קשה מאוד לעזוב. הרגשתי שאני בבית, עם המשפחה ואנשים שאהבתי. הרגשתי במקום שלי. תקופה ארוכה לא ידעתי מה אני מרגישה. האם כשאני באה לביקור אני חוזרת הביתה? האם אי-פעם ארגיש בית במקום אחר? ואם כן, איפה ומתי?

אני זוכרת את הפעם הראשונה שהסתכלתי על הדשא והפיקוסים שליך חדר-אוכל, והמבט שלי היה מבט אחר. מבט של מי שבא מבחוץ ורואה את הקיבוץ דרך הירוק של העצים והדשאים.

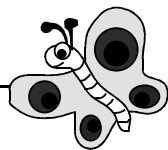
חני אילת (אשתו של אסף) אמרה לי פעם בהקשר הזה, שגם עבורה השכונה שבה נולדה בירושלים היא הילדות, הבית הראשוני. וזהו. נוסטלגיה.

אבל אצלי זה לא זהו. אצלי ההזדהות עם בית-השיטה היא הרבה יותר מנוסטלגיה, זוהי זהות שממשיכה להתקיים כל הזמן. גם היום, כששואלים אותי מאיפה אני, יש לי שתי תשובות.

בשלוש השנים האחרונות כתבתי סרט קולנוע שמתרחש בקיבוץ. התהליך שעברתי במהלך הכתיבה (שהייתה מקבילה ללידת בני הקטן, איתמר), היה תהליך של קבלה והשלמה עם הקיבוץ של ילדותי.

הקיבוץ ההוא הותיר בי משקעים לא טובים. היו תקופות שאמרתי שגדלתי בבתי-היתומים למרות שמטפלות כמו

בוא אלי פרפר נחמד

כתבה: מיכל שלו

כבר אז שתיתי את כוס החלב הקר והמתוק עד תומה (רק בדרך זו הסכמתי לשתות חלב, גם בחורף), בצלחת הפלסטיק נותרה לה פיסת לחם מרוחה במרגרינה, וגם אותה אכלתי. מסביב לשולחן ישבו יובל, שאולי, נעמי, והמטפלת חינה שרגא. היא חגרה סינר בהיר דהוי, שיערה המקורזל אסוף לפקעת, בגופה הגדול יכולה הייתה לחבק את ארבעתנו יחד. "יופי, מיכל!", היא שיבחה אותי. "נו, שאולי, סיים לאכול את הביצה ונצא לטיול". שאולי חשק את פיו וכבר נקוו הדמעות בעיניו. "אני לא אוהב ביצה קשה", הניד ראשו בעקשנות. חינה ליטפה את ראשו וזמזמה לו בשקט ליד האוזן. יובל נמלך, בינתיים, בדעתו, והחזיר לצלחתו את חצי הביצה, שהייתה, יש לומר, כבר די 'מכועצ'ת. גם הוא רצה שחינה תלטף לו את הראש ושתפזם לו מנגינה. כשסיימו שני הבנים ניגבה חינה את שאריות האוכל מפניהם בסמרטוט לח (שארק, אבא של שאולי, אמר תמיד ש"עם השמאטע הזה היא מנגבת את הפנים והטוסיק, אבל מה שחשוב הוא שחינה היא אישה חמה שמלמדת את הילדים משירי אחותה, פניה ברגנשטיין, המשוררת המפורסמת, ו"כשהיו גדולים הם יאהבו לשיר וגם יהיו בני אדם!") אחר שטפה את כלי האוכל ובישרה לנו שיוצאים לטיול.

"אין עוד גשם אין עוד בוץ!", השבנו במקלה

"טוב לרוץ טוב לקפוץ!", צעקנו

ו"בשמם חם כל-כך"

"כל החלונות - נפתח!", הרענו ופרשנו ידיים לצדדים, ומוטת ידיה הארוכות של חינה כבר עוטפות אותנו.

ליד דלת הפעוטון המתינו מגפי הגומי השחורות. נעמי ואני רכסנו את הכפתורים בסוודרים האדומים שלנו, ויובל המפונק חיכה שחינה תרכוס לו. שאולי הסתדר. מכיס סינרה של חינה בצבץ השמאטע, על כל נזלת שלא תבוא, וכשהיא פתחה את הדלת פיזזו

קרני השמש על הגדר ששיחי שעונית ירוקים נאחזו בה, ופרחים תכלכלים קטיפתיים זקרו צווארם, רוטטים ומתנוצצים.

שעטנו החוצה, פרפרים נרגשים, צוהלים, בדיוק כפרפרים הנחמדים מהשיר של אחותה - "בוא אלי פרפר נחמד".

תובנות:

- * כבר אז שלושתנו אהבנו לשיר. נעמי עזבה אותנו בגיל 4.
- * שא לי לא אוהב עד היום ביצה קשה.
- * יובל אהב מינקותו שמטפלים בו עד שנפל ממוטוס.
- * ואנחנו, אולי נהיינו גם בני-אדם טובים.

מה אוכלים?

מה א כל חֵבֵר קבוצה?
שימ רים ואִבְקֵת יצה,
גם ב ר מק פסא ת,
בעים מִיָּגִי גבינות צה בות.

מה חֵבֵר קבוצה שותה?
מִין מִשְׁקָה הַד מָה לְתָה,
ה א מריר וגם פ שר,
מב יש וקצת חיזור...

מוקדש באהבה

לגיוסי הנוי

כאז - גם היום,
1934 - 2008

על יונה ירחי

(אביהם של עמיחי וחנה)

אהבתי את יונה אדום הקרקפת,
אהבתי את יונה מאוד,
בל ע שלו משרוקית מצפצפת,
תמיד הוא הוזה הזיות.

ויהי במיפקד הכללי על הגבע,
הפנה את כולם לאחור.
ה יטו השקיפו על הדר הטבע,
ופניהם השחירו משחור.

וזה האדמוני פתח אז את פיהו,
וחוטם זקף למרום:
"המל ין בשדה שם - מהו ומיהו?
האם זה אמת או חלום?"

מתוך השורה נפלטה התשובה:
"פטה-מ רגנה, חבר",
ויונה שאג אז, כולו להבה:
"לכו לנקות זאת מהר!!"

* "המלבין", פירושו - ניירות
לבנים שנערמו בשטח. והיום
איטוף הניירות והעטיפות נעשו
ע"י חבה"י, חברים ותושבים, וזה
ממש לא פטה-מורגנה....

בית-השיטה שלי

כתב : יצחק שילוח, (חבר נוער "אייל" 1950-1953)

בית-השיטה שלי זה -
"הלגיון" מירושלים, "החוגים" מתל-אביב,
ואחיי שבאו מאירופה והארצות סביב.
מתל-יוסף באו רפתנים ועובדי צאן,
פרדסנים ויוגבים, מורים ושאר חברים.
ראשונה מכולם - שורי המדריכה, המורה,
האימא של כולנו,
רפי מייזלס החכם,
לפני כל הערה - חיוך אלבינו על פניו,
רות בארי בשקט מלבישה ותופרת,
עזריה אלון השופע ידע מדבר ברדיו של שבת,
שנים על שנים תמיד בשעה שמונה וחמישים.
והיה יצחק חצרוני שהילך בין זיתים ורימונים,
עירום בלי תחתונים...
והיו גם אחיה ושושני היוגבים,
ויוס בעל הראש וידי הזהב,
ויאיר הגנן שדאג לפרח ולגן,
ובנימין וציפורה שלא תראה אותם
מהלכים ללא ספרים בידיהם,
והיה יצחק נאמן שביום ראשון היה נעלם,
וביום שישי חוזר רענן,
ושבתאי בארי עם גלילי תכנותיו,
מודד ומשנה, את המחנה בונה,
וחיים סבירסקי מנהל ומחליט -
מי הפועלים ומי הקבלנים,
ושאריק הנהג שידע תורה, סוד ופשט,
וגם ניגון ומנהג,
וזאב מיינרט החכם והידען שהרצה ב"אפעל",
ובבית היה רפתן,
עוזר ומדריך לעת מצוא כששורי נעדרה,
ועיניו הירוקות כבשו כל נער ונערה,
ופרייברג רכז המשק, שהילך לו בשקט ובשלווה,
את המשק ריכז בתבונה,
והנה, המשק ריווחי גם השנה!

בת 80 - מול המראה

ברכות של אהבה, לביתי, בית-השיטה, בהגיעה לגבורות

כתב: רן שריג

בדחילו ורחימו - מחד, וביומרה גדולה – מאידך-גיסא, אנסה להציב מראה גדולה ואמיתית מול עצמנו, בתאריך משמעותי זה. בית-השיטה של היום, הינה ישות מיוחדת מאד, מוזרה, קשה מאד להגדרה יורידית, עסקית, כלכלית, אנושית וסוציאלית. חושבני שהיא במידה רבה עוף מוזר ונדיר בתוך הישראלי. במה דברים אמורים:

בתחילת שנות האלפיים עברה ביה"ש "מפץ גדול", שהיה אירוע מכונן בקנה מידה ענק בסקלה הפנימית שלנו. בו-זמנית ובמקביל (מה הסיבה ומה המסובב, יחליטו ההיסטוריונים או הסוציולוגים), התרחשה מפולת כלכלית והחלטה דרמטית חזקה, הכרחית, ונכונה, לדעתי, על הפיכתנו לקיבוץ "מתחדש". עם התפזר האבק והעשן, ועם הגיענו לשקט שלאחר הסערה (תהליך שנמשך מספר שנים), מצאנו את עצמנו, אנו חברי ביה"ש, במצב-צבירה חדש ושונה באופן קיצוני משהיינו מורגלים אליו עשרות בשנים. מצאנו עצמנו סבוכים בתוך שתי מערכות שונות ומנוגדות אינטרסים, אך קשורות ביניהן בקשר ג רדי, כמעט בלתי ניתן להתרה:

מצד אחד, קהילה בת כ- 430 חברים וכ-130 ילדים; קהילה שגילם הממוצע של חבריה הוא מעל 60 שנה, כאשר התהליך הטבעי של הצטרפות בניה לחברה הבוגרת, נפסק כמעט לחלוטין, אך הקהילה עצמה, איכותית, מוכשרת, בעלת מסורת ענפה, שורשית ומפוארת בה חיי חברה, רוח ותרבות, השואפת לחיים פשוטים, אך איכותיים, ובעיקר, בטוחים ומאובטחים, תרתי משמע, לקראת שנות הזיקנה המתקרבות בקצב של שנה לכל שנה עוברת.

ומצד שני - ה"פנטום", או השרידים העשנים של כל מה שנכלל תחת הכותרת "הסקטור העסקי של בית-השיטה". ולמה "פנטום"? היות ועסקים כמעט ולא נותרו, ומה שנותר הם החובות הכספיים הגדולים, והנושים הזועפים, שכדרכו של עולם נשארים לנשוף ביתר-שאת בעורפם של כישלונות כלכליים.

צריך להבין ולהפנים ש"החיטה הצומחת שוב" - אינה שלנו עוד.

גלגלי העולם חורקים שן במפעל - שאינו שלנו.

הפרות נותנות חלב ברפת - לא בשבילנו.

דגי הקרפיון, האמן ן והכסיף - לא מזרימים כספים לחשבוננו.
 הפרדס ליד השוקת - הפך לגד"ש שאינו שלנו.
 והשדות הנשפכים לאופק, והטרקטור החורש בתלם - נשאר רק בשירי הסתיו הנוגים.
 ואפילו שטחי 'הבעל' (הוי, היער והגבעות ביום אביב ירוק), אמורים להילקח מאיתנו,
 עקב אי ניצולם למרעה.

בבעלות ביה"ש כיום נותרו רק כ-50% מ"חרושת מתכת", שלצערנו אינה נושאת רווחים,
 ו"השיטה ביטוחים", סוכנות ביטוח קטנה, שהשפעתה על המערכת זניחה. כמו-כן, בבעלותנו
 נכסים פסיביים כגון מבני תעשייה, ומגרשים נלווים, וכן מכסות אמצעי ייצור (קרקע ומים וכד').

אל מול נכסים דלים אלה, קיים חוב של המגזר העסקי ז"ל כדלהלן:
 * לבנקים בהסדר ול"משקי בית שאן" - 10,500 אש"ח
 * לנושים שלא בהסדר (אגודת מים, חובות גומיקו ז"ל,
 חוב ל"גרנות" בגין הרפת ועוד) 3,500 אש"ח
 * בתוספת ריבית, מצטבר החוב ל- 18 מיליון ₪.

בנוסף לחוב הנ"ל, קיים חוב "הבלון" המפורסם בסך של כ-20 מיליון ₪. חוב זה הינו לאחר קבלת
 כספי מכירת מניותינו ב"תנובה" (כ-7 מיליון ש"ח) שצמצמו משמעותית את החוב. מישור החיכוך,
 התלות והקשר הג רדי בין הקהילה לבין "העסקים" של ביה"ש, הינה מערכת רי עכביש סבוכה
 ומוֹבְּנִית של שיעבודים צפים, ערבויות ועוד מיני מרעין-בישין שגורמים למצב בו כל תקלה
 בשירות החוב, תגרור פעילויות משפטיות רעות ע"י הנושים, שתשפענה באופן מידי ורצוף על כל
 אחד ואחד מחברי ביה"ש. ידידיי, זו דמותנו הנשקפת במראה בהגיענו לגבורות. האם המצב
 נושא? האם אנו במבוי סתום ובדרך לשום-מקום?? אז זהו, שממש-ממש לא! אני אופטימי זהיר
 כיום, ואנסה להסביר, לפרט, ולשכנע.

א. הטיפול בחוב (האִי ם הדומיננטי והמוחשי ביותר)

מושג המפתח - שנת 2013. למעט חוב "הבלון" פירעון כל החובות של ביה"ש העסקית, מסתיים
 סופית בשנת 2013, כאשר כבר בשנת 2011 מסתמנת ירידה הדרגתית בעומס החלויות החודשיות
 והשנתיות. עם קבלת כספי מניות "תנובה", ותוך שורה של הסכמים והסכמות מקומיים, ופעולות
 כירורגיות יומיומיות, אנו מציגים כיום תכנית "מקורות ושימושים" מפורטת ברזולוציה גבוהה
 מאד להחזר כל החובות, כך שלא יישאר נושה אחד שלא יקבל את כספו כדון, וביה"ש תעמוד בכל
 התחייבויותיה, הן לבנקים, והן לבעלי חוב אחרים עד השקל האחרון, עד שנת 2013 (בעוד 5
 שנים). תכנית ההחזרים מבוססת על מקורות שונים ובטוחים, בעיקר תשלומי שכ"ד בגין מבני
 ושטחי תעשייה, דמי שימוש מאל"צ ועוד. חשוב להבין שתקבולים מנכסים פסיביים, הינם נמוכים
 יחסית, אך מאידך, הינם בעלי סיכון נמוך מאד יחסית, ואינם חשופים לרווחיות ולסיכונים
 עסקיים.

כללי העבודה הבסיסיים והאקסיומטיים של ההנהלה הנוכחית הינם:

1. בית-השיטה אינה לוקחת שום הלוואה חדשה. נקודה.
2. בית-השיטה עומדת עד השקל האחרון בכל התחייבויותיה.
3. מיקסום זרם ההכנסות מנכסים קיימים, ומזעור ההוצאות.

ואכן, בשנים 2005 - 2007 החזירה ביה"ש (לא כולל חר"מ) כ-12 מיליון ₪ חובות, לא כולל כספי "תנובה" שהתקבלו ב-2008. ובשנים 2006-2008 לא נלקח אפילו שקל אחד כהלוואה חדשה. מטרתנו, כאמור, החל מ-2014 - אין חובות לביה"ש, למעט "הבלון". ברור מהנאמר שהחל מ-2014 אמורים להשתחרר מקורות שכיום משועבדים להחזר החובות.

ובאשר ל"בלון":

* הגענו להסכמה עם בנק הפועלים על הסרת הערבות של ביה"ש לכל חובות חר"מ בע"מ (כ-64 מיליון ש"ח)

* מוסכם עם בנק הפועלים שבצורה זו או אחרת יטופל "הבלון" מול אחזקותינו בחר"מ (מכירה, דילול, פריסה)

* באם לא נבצע מהלכי מכירת אחזקותינו בחר"מ לפני שנת 2013, יידון "הבלון" רק בשנת 2014.

אני רוצה לחזור, להדגיש ולהעיר:

1. כל מערכת הטיפול בחוב, מנותקת לחלוטין מכל פעילות הקהילה, אותה אפרט בהמשך.
  2. שני מפעלי התעשייה ("אוסם" וחר"מ) תורמים לקהילה בכך שהם מעסיקים כ-70 חברי קיבוץ, ובכך שהם משלמים באופן שוטף ויציב את שכר הדירה החודשי.
- צריך שנבהיר לעצמנו ונפנים היטב: בית-השיטה אינה בכיוון של חזון עסקי, פריצה וצמיחה כלכלית. אנחנו ממש לא שם, ולהערכתנו, לא נהיה שם בעתיד הנראה לעין, גם כלכלית-פיננסית, וגם בהזדהות ובמ כנות לתרומה והירתמות אישית של החברים במישור המנטאלי. אנו חייבים לצלוח את 5 השנים הבאות, כדי להגיע למים השקטים ולרגיעה הפיננסית, על-מנת לאפשר ולהבטיח רצף קיום בטוח ל"קיבוץ מקום" שלנו.

ב. הקהילה

בישוב בית-השיטה כיום חיים כ-930 נפש (היינו פעם 1,400, זוכרים?) מהם - 420 חברי קיבוץ, 160 תושבים, 220 ילדי חברים ותושבים (זוכרים "בית-השיטה קיבוץ גדול"...). הקהילה מתנהלת בהפרטה מוחלטת, כאשר כל חבר/תושב חי מהכנסתו האישית (שכר עבודה, גמלה, כספי העברה מדינתיים או פנימיים וכד'). הקהילה עומדת איתן בהחלטותיה על מערכת עזרה הדדית מסועפת, הכוללת בעיקר השלמה לפנסיה תקציבית (בהתאמה לתקנות רשם האגודות השיתופיות), סיוע בחינוך משלים לילדים, הבטחת ואחזקת המערכת הגריאטרית, וכן מערכת הבטחת הכנסה לחברים בגיל העבודה. במקביל, מספקת הקהילה לכל תושביה שירותים מוניציפאליים נרחבים, חיי תרבות ורוח אינטנסיביים ועשירים, לדעתנו. בנוסף לכל הנ"ל, משרתת הקהילה החזר חוב לבנק "משכן" בגין הלוואות לשיכון בסך כולל של 4 מיליון ₪ ובחלויות שנתיות של כ-400 אש"ח. כל שימושי הקהילה שפורטו, ממומנים ממקורות הקהילה הכוללים:

- היטל קהילה, 530 ש"ח לחבר לחודש.
- מס 5% מההכנסה ברוטו עד תקרה של 400 ש"ח לחודש לחבר.
- החזרי מס וביטוח לאומי שונים.
- השכרת דירות ומבנים למגורים ולעסקים קטנים כ-1.3 מיליון ש"ח לשנה.

וראה זה פלא: מזה מספר שנים שהקהילה מתנהלת בסגירת תקציבית כמעט מושלמת. אני שב

ומדגיש שאין שום זליגת כספים בין הקהילה לבין המערכת העסקית, ולהיפך. התנאים ההכרחיים להמשך התנהלות זו הם:

1. תשלום מלא וחד-משמעי של מיסי החברים.

2. שמירה קשוחה על מסגרת תקציב הקהילה.

אי-קיום אחד או שניים מתנאים אלה, עלול לגרום לקריסת כל המערכת הרגישה והאיכותית שבנינו בזיעת אפינו. חשוב לי לדווח בהדגשה כי חוב הקיבוץ לחלק מחבריו (כתוצאה ממשבר 2003) עמד במקור על למעלה מ-8 מליון ש"ח. אני מצהיר בזאת, שעד אפריל 2009 תעמוד יתרת החוב על 1.2 מיליון ₪ שיוחזרו, לדעתי, החל משנת 2011 כשהם נושאים הצמדה וריבית 5% לשנה (השקעה טובה בימים טרופים אלה). נושא נוסף: במצב הנוכחי (עד 2013) לא נראים בעין מקורות להשקעות משמעותיות בנכסים ציבוריים, אלא באם יגיעו מקורות בלתי צפויים. בואו לא נפתח ציפיות, כדי שלא נתאכזב.

אנו בעיצומו של טיפול בשני נושאים קרדינאליים, שיכולים לשחרר מקור לקהילה בהיקף של 700-800 אש"ח לשנה:

1. שיוך הדירות שתחילתו כבר נראית באופק הקרוב, ובאם יכנס לביצוע לפי החלטותינו, אמור לכסות את כל החזרי הלוואות השיכון (כ-400 אש"ח לשנה).

2. הפרטת אספקת המים העשויה לשחרר מקור של כ-250-300 אש"ח לשנה שהיום נשפכים כמים מבוזזים. שני נושאים אלה הינם בבחינת win win game (גם נהנים, וגם מרוויחים) והם בהישג ידינו.

לסיכום:

מעמדת התצפית הנוכחית שלי היום, אני מאמין בחזון גדול ליישוב בית-השיטה כקהילה הטרוגנית רב-גילית (ההרחבה הקהילתית), המנהלת חיי קהילה ערכיים ואיכותיים, תרבותית, חינוכית וסוציאלית-כלכלית, תוך שמירה על איכות חיים גבוהה ורמת-חיים סבירה מאד (למיטב ראייתי, מצבם הכלכלי הפרטי של בתי-האב בביה"ש, רובם ככולם השתפר משמעותית בהשוואה למצבם שלפני "המפץ הגדול". אני רואה בעיני רוחי, ישוב גדל, אופטימי, מבוסס, המהווה אבן שואבת למתבוננים בו מבחוץ. אני מאחל לכולנו - חג גבורות אמיתי ושמח.

"והחיטה צומחת שוב"

בתערוכה מיוחדת לשנת ה-80 הציגו אמנים רבים את עבודותיהם על שורת השיר של דורית "והחיטה צומחת שוב" - בפיסול, ציור, צילום, עבודת יד, כתיבה ועוד. חברים ואורחים רבים התכנסו לשעת חסד נעימה בחג והקשיבו לדבריהם. יישר כוח לאמנינו מבית ומחוץ, ולדוני יוניש על הרעיון והביצוע. בכ"ה בתשרי תיפתח תערוכת קריקטורות של מוני מרז בשם "כל אנשי המשק".

שרים, רוקדים ומתפלספים...

למרות הנהייה שלנו אחר הסוציאליזם והמרכסיזם, ולמרות ההכרזה שאנו רחוקים מהאמונה, היה לנו קשר עם המקורות היהודיים, עם התנ"ך. הספרות היהודית על הגולה, והניגון החסידי היו חזקים מאוד. בתנועה היינו, **שבתאי ואני**, יכולים לעמוד בפני אלנבי-רמנב"ם (בקרב דירת הוריו), זה מול זה ולשיר שיר חסידי באכסטזה במשך שעות... וכמונו גם אחרים.

השירה החסידית עברה איתנו לקבוצה. בלילות שבת, אחרי הארוחה, היינו הולכים לחדרה לגבעות, ובמעין - להר או לחורשה, ושרים שם כל הלילה... זכור לי במיוחד **יוזיק** שהיה מתעלה בשירה חסידית אל מול הכוכבים... הייתה בנו התלבטות רצינית מאוד, חיפוש עמוק, פילוסופי, אחר תיקון האדם והחברה, אחר טעם החיים.

יצחק ליה כפכפי

אשת השנה: שולה עפרוני

כתבה: שלומית שרון

זו שנה שנייה שנותנים בי אימון בבחירת איש/אשת השנה, ובחירתי מאושרת ע"י צוות החג. והפעם, לא היה לי קושי לבקש את התואר **לשולה עפרוני**, כי שולה זו שולה, מה יש לדבר? לשולה יש יכולת לראות פנימה, יכולת להקשיב, לצחוק ולהרגיש את האדם החי בסביבתה. היא ממלאת תפקידים לאורך שנים רבות בנועם ובמאור-פנים, עם עזרה ודאגה לזקן ולחולה, לצעירים ולמבוגרים, ועם כל האחריות המוטלת על כתפיה, אנו רואים אותה סובבת בקלילות בשבילי המשק בכל בוקר, חם וגשום. שולה היא דוגמה טובה למתן שירות ביעילות, באהבה ובזריזות. שולה, אנו מאחלים לך עוד שנים רבות כאלה של תרומה לחברה שלנו, שנה טובה לך ולכל הציבור!

תגובה על דברי נועם מרגלית

על דברים שאמר בראיון ליומן ראש השנה

המשפט הנחרץ שאמר נועם מרגלית "אני רואה את בית-השיטה בעתיד כשישוב קהילתי כמו גן נר" - לא יכול להיאמר על-ידי בעל תפקיד מרכזי מבלי לסייג את עצמו, ולהגיד שדבר זה יוכרע ע"י הציבור. מתי יתקיימו דיונים בהם יוכרעו כיווני חיינו? אנו בשלים לדיונים אלה היום.

שורי, ולא לבד

מזל טוב

ליעל ומיכה שגיא

להולדת הנכד

בן לענת ועומר לבקוביץ בירושלים

לסבתא-רבה **ברכה אשכנזי**

ברכות חמות לכל המשפחה

מזל טוב

ללואיז ואבי לוי

לנישואי ענת ועובד נוב

*

להולדת הנכדה - דנה

בת ליוזם וטניה בהולנד

שפע ברכות לכל

המשפחה

מזל טוב

לחנה סקל

להולדת הנכדה - שירי

בת לרני ודלית בעינת

זר ברכות

לכל המשפחה

מזל טוב

לאידה רשף

להולדת הנינה - אוליביה

בפלורידה

נכדה לגדי

צרות ברכות לכל

המשפחה

מתוך מכתב ששלחה עמיה ליבליך לשורי רי המפגש על ספרה "קיבוץ מקום" (6.9.08)

שורי שלום,

- - מאוד התרשמתי מהאירוע של בית-השיטה, מהרמה של הדברים שנאמרו, ומהאווירה הטובה ששררה. כפי שאמרתי, זוהי זכות גדולה לסופרת-חוקרת להמשיך בקשרים עם "הנחקרים" ולראות את התולדות השונות של היצירה. אני באמת מרגישה כך. ובנוסף, כפי שאמרתי, בסך-הכול הייתה הרגשה שהמוראל של הישוב **גבוה יותר**, לאחר השק של השינויים שעברתם. בכל מקרה, אתם חבורה מאוד מיוחדת של בני אדם טובים, ואני גאה להשתייך במקצת לחבורה זו. שנה טובה.

עמיה

עזריה אלון בטקס שנערך בקיסריה

למקבלי אות "יקיר איכות הסביבה" (16.9.08)

כבוד נשיא המדינה מר שמעון פרס,
כבוד השר להגנת הסביבה מר גדעון עזרא,
קהל נכבד,

אנחנו מקבלים אותו כנציגים של רבבות נשים וגברים, ציבור הולך וגדל של פעילים ותומכים במאבקים לשמירת הטבע, הנוף, ואיכות הסביבה. "החברה להגנת הטבע" קמה לפני יותר מיובל שנים, כאשר לא הייתה עדיין כל הבנה לערכים אלה, ובעקבותיה קמו "רשות הטבע והגנים", "המשרד להגנת הסביבה" ועשרות התארגנויות וולונטריות הנאבקות על איכות חיינו. לכאורה, הכול מבינים היום את ההכרח בשמירה על הטבע, על השטחים הפתוחים, על האדמה, על המים, על האוויר, ועל הנוף העירוני, אבל אנחנו איננו יכולים לנוח על זרי הדפנה. ב"חברה להגנת הטבע" רשומים היום יותר מ-80 מפגעים בהם נטוש מאבק נגד יזמים בעלי כוח והון, נגד רשויות מקומיות ומשרדי ממשלה. לפעמים, הממשלה מפרה החלטות של עצמה - בניגוד להחלטה שלה שיש לעבות ישובים קיימים, ולא להקים ישובים חדשים - היא יוזמת הקמה של ישובים כאלה, לעיתים, באתרים רגישים מבחינה נופית. יש לעמוד בכול הכוח נגד התפיסה האגואיסטית של "אני, כאן, עכשיו! לא איכפת לי מה המשמעויות של זה לסביבה עכשיו, לא מעניינים אותי, לא העבר ולא העתיד". בניגוד לזה, אנחנו בראייה כוללת, של המקום ושל העבר והעתיד.

אנחנו חיים בארץ קטנה וצפופה מאוד, וחייבים לחשוב לא רק איפה נגור, איך ניסע, ואיך נעשה כסף, אלא גם איך ננשום, איפה נרגיש רוגע, ואיך יישמרו הנופים, הצמחים ובעלי-החיים. עם כל הניגודים, בתכנון נבון ונכון, אפשר לצמצם מפגעים, ואף למנוע אותם. תצא מכאן הקריאה - נתגייס כולנו לשמור על הארץ, ועל איכות החיים שלנו. תודה.